

KrFs lover

Justert på KrFs landsmøte 21. – 23. april 2023

§ 1 FORMÅL

KrFs formål er å fremme en kristendemokratisk politikk bygget på det kristne menneskesynet, nestekjærligheten og forvalteransvaret. KrFs verdigrunnlag er hentet fra Bibelen, den kristne kulturarven og grunnleggende menneskerettigheter.

§ 2 TILLITSVERV

Alle tillitsvalgte og folkevalgte for KrF er forpliktet på og skal arbeide for partiets kristne verdigrunnlag slik det er definert i § 1.

§ 3 ORGANISASJON

Partiet er sammensatt av fylkeslag og lokallag, samt KrF Kvinner (Kvinnenettverk) og Kristelig Folkepartis Ungdom (KrFU).

§ 4 LANDSMØTET

Partiets øverste myndighet er landsmøtet. Landsmøtet blir innkalt av landsstyret med minst en måneds varsel. Det skal holdes minst to landsmøter i valgperioden, hvert annet år, og forøvrig når landsstyret bestemmer det.

Fungerende leder styrer landsmøtet til det er valgt dirigenter.

Landsmøtet er sammensatt av:

Landsmøtet er sammensatt av:

- a. *Storingsgruppens medlemmer*
- b. *Eventuelle regjeringsmedlemmer*
- c. *200 delegater*
 - *50 av delegatene velges av fylkene basert på antall stemmer i stortingsvalgkretsen ved sist stortingsvalg*
 - *150 delegatene fordeles slik:*
 - *Sentralstyrets medlemmer*
 - *12 delegater valgt av KrF Kvinner*
 - *12 delegater valgt av KrFU*
 - *Fylkeslederne og to til fra hvert av KrFs fylkeslag*
 - *2 delegater fra de ansatte*
 - *De resterende delegater velges på fylkenes årsmøter basert på antall medlemmer i fylkeslagene*

En representant fra Svalbard KrF gis tale- og forslagsrett i landsmøtet.

De ansatte har 2 representanter med fulle rettigheter i behandling av alle saker, bortsett fra i politiske saker. Programkomiteen har talerett under drøftingene av valgprogrammet.

Medlemmer av Kristelig Folkeparti har adgang til landsmøtet uten tale- og forslagsrett. Fast ansatte i landspartiet, stortingsgruppen, KrF Kvinner, KrFU, fylkessekretærer og eventuelle statssekretærer har tale- og forslagsrett, unntatt i politiske saker.

Lederen av KrFs Internasjonalt utvalg, Seniorutvalget og Flerkulturelt nettverk har tale- og forslagsrett på landsmøtet.

Landsmøtet skal:

- a. Velge leder og fem medlemmer til valgkomité, som i tillegg til disse består av ett medlem oppnevnt av KrFU, ett medlem oppnevnt av KrF Kvinner, samt ett medlem oppnevnt av stortingsgruppen.
- b. Valgkomiteen skal til neste landsmøte komme med forslag på leder, 1. nestleder, 2. nestleder, 5 medlemmer med 4 varamedlemmer til sentralstyret, revisor, kontrollkomité og ny valgkomité. Landsstyret kan vedta retningslinjer for valgkomiteens arbeid.
- c. Godkjenne årsmeldingen.
- d. Velge leder, 2 nestledere, 5 medlemmer med 4 varamedlemmer til sentralstyret, revisor som skal være statsautorisert og kontrollkomité på 2 medlemmer.
- e. Behandle de saker som landsstyret eller sentralstyret legger fram.
- f. Det landsmøtet som blir holdt i stortingsvalgåret, skal vedta valgprogrammet.
- g. Det landsmøtet som blir holdt i lokalvalgår skal vedta prinsippprogram.

Ønsker fylkeslag, lokallag og enkelte medlemmer av partiet å fremme en sak for landsmøtet, må saken sendes til sentralstyret senest 2 måneder før landsmøtet. Sentralstyret gir sin innstilling til forslaget. Forslag som ikke er sendt innen fristen, kan ikke legges fram for landsmøtet uten at et flertall i sentralstyret eller 2/3 flertall på landsmøtet er for at sakene skal fremmes. I alle andre saker, unntatt lovendring etter § 12 og endringer av partiets prinsippprogram (programmets ideologikapittel), som begge krever 2/3 flertall, blir vedtak gjort med vanlig flertall.

§ 5 LANDSSTYRET

Landsstyret er sammensatt av:

1. Sentralstyret (11 medlemmer)
2. Lederne i fylkeslagene (basert på stortingsvalgkretsene i 2017)
3. Nestlederne (2) i KrFU og KrF Kvinner
4. 3 representanter fra stortingsgruppen
5. 2 representanter fra de ansatte

Dersom en person har flere enn ett verv som nevnt i punkt a - d, skal han/hun møte i kraft av det verv som har høyest rang etter oppregningen i punkt a - d. Det/de verv som derved blir ubesatt, skal fylles av andre representanter fra KrF Kvinner/KrFU/fylkeslag. For fylkeslagenes vedkommende (b) gjelder dette nestlederne i fylkeslagene.

Varamedlemmene for sentralstyremedlemmene er også varamedlemmer for disse i landsstyret. Den andre nestlederen/nestlederne i fylkeslagene er varamedlemmer for fylkeslederne og nestlederen som møter, dersom nestlederne i fylkeslagene ikke er faste medlemmer av landsstyret i samsvar med bestemmelsene i foregående ledd. I så fall utpeker for sin styreperiode fylkeslagene varamedlemmer til landsstyret blant styremedlemmene i fylkeslagene. Stortingsgruppen, KrF Kvinner og KrFU skal selv oppnevne for sin styreperiode like mange varamedlemmer som de har medlemmer i landsstyret.

I perioder når partiet har statsministeren, gis vedkommende møte-, tale- og forslagsrett i landsstyret.

Generalsekretæren møter i landsstyret uten stemmerett. De ansattes representanter gis fulle rettigheter i behandling av alle saker unntatt i politiske saker. Forøvrig møter de som i henhold til tjenesteinstruks eller landsstyrevedtak har rett til å møte.

Minst halvparten av landsstyret må være til stede dersom det skal være beslutningsdyktig. Sentralstyret kaller inn landsstyret minst 1 gang om året eller når minst 1/4 av landsstyret krever det. Mellom landsmøtene er landsstyret partiets øverste myndighet. Landsstyret avgjør selv sin forretningsorden.

Landsstyret skal:

1. Behandle sentralstyrets melding om den politiske og organisasjonsmessige virksomhet.
2. Behandle andre saker sentralstyret legger fram.
3. Behandle andre saker landsstyret krever tatt opp.
4. I god tid før valget vedta forslag til program eller retningslinjer for kommune- og/eller fylkespolitikken, dersom sentralstyret fremmer slike forslag.
5. Godkjenne revidert regnskap, budsjett og finansieringsplan for partiets virksomhet.

§ 6 SENTRALSTYRET

Sentralstyret er sammensatt av:

1. Leder og 2 nestledere valgt av landsmøtet
2. 5 medlemmer valgt av landsmøtet
3. Lederne i KrF Kvinner og KrFU
4. Stortingsgruppens leder
5. 1 representant for de ansatte

De 8 medlemmene av sentralstyret som skal velges av landsmøtet, blir valgt for 2 år om gangen.

Sentralstyrets 5 medlemmer valgt av landsmøtet (gjelder ikke leder og nestledere) kan bare gjenvelges 2 ganger til samme verv, men senere velges inn igjen.

Dersom samme person innehar flere enn ett av de i punkt a - d nevnte verv, skal han/hun møte i kraft av det verv som etter oppregningen i punkt a - d har høyest rang. Det/de verv nevnt i punkt c og d som da blir ubesatt, skal fylles av en representant fra KrF Kvinner/KrFU/stortingsgruppen.

Landsmøtet skal velge 4 varamedlemmer for de 8 faste medlemmene av sentralstyret som er valgt av landsmøtet. Varamedlemmene velges for 2 år om gangen. Det skal være 2 varamedlemmer for hver av representantene fra KrF Kvinner, KrFU og stortingsgruppen. Fra KrF Kvinner og KrFU skal nestlederne være varamedlemmer til sentralstyret. Dersom noen nestleder rykker inn i sentralstyret som fast medlem etter bestemmelsen i foregående ledd, velger KrF Kvinner /KrFU nye varamedlemmer. Stortingsgruppen velger selv sine 2 varamedlemmer til sentralstyret. For representantene fra de ansatte utpekes 2 varamedlemmer av og blant de ansatte.

I perioder når partiet har statsministeren, gis vedkommende møte-, tale- og forslagsrett i sentralstyret.

Generalsekretæren møter i sentralstyret, men uten stemmerett. De ansattes representant gis fulle rettigheter i behandling av alle saker, unntatt i politiske saker hvor han/hun har tale- og forslagsrett.

Forøvrig møter de som i henhold til sentralstyrevedtak har rett til å møte.

Sentralstyret leder og har ansvaret for virksomheten i partiet mellom landsstyremøtene. Sentralstyret har ansvaret for at vedtakene i landsstyret blir fulgt, leder det politiske og organisasjonsmessige arbeidet, oppnevner utvalg, og forvalter økonomien etter de retningslinjer som landsstyret har godkjent.

Sentralstyret vedtar bemanningsstruktur og stillingshjemler, tilsetter generalsekretær, medlemmer av landskontorets ledergruppe samt fylkessekretærer.

Sentralstyret bør ha minst 5 møter i året og ellers så ofte lederen anser det nødvendig, eller når minst 4 medlemmer av styret krever det. Minst 7 medlemmer må være til stede om sentralstyret skal være beslutningsdyktig. Sentralstyret kan gi arbeidsutvalget fullmakt til å gjøre vedtak i visse saker.

Før hvert stortingsvalg velger sentralstyret en programkomité som kommer med utkast til handlingsprogram for stortingsperioden. Sentralstyret skal drøfte handlingsprogrammet og sende utkastet til fylkeslagene. Sentralstyret/landsstyret vurderer innkomne merknader og sender et vedtatt utkast til fylkene.

§ 7 ARBEIDSUTVALGET

Arbeidsutvalget er sammensatt av 6 av sentralstyrets medlemmer:

- a. Leder og de 2 nestlederne i KrF
- b. Leder i KrF Kvinner og leder i KrFU
- c. Stortingsgruppens leder

Dersom samme person innehar flere enn et av de verv som er nevnt under punkt a - c, skal han/hun gjøre tjeneste i det verv som har høyest rang etter den angitte rekkefølge. Den/de funksjoner som derved blir ubesatt, skal fylles av en nestleder i KrF Kvinner/KrFU/stortingsgruppen.

Generalsekretæren møter i arbeidsutvalget, men uten stemmerett. Sekretariatsleder på Stortinget kan møte i arbeidsutvalget.

Dersom lederne i KrF Kvinner/KrFU eller stortingsgruppen ikke kan møte, innkalles første nestleder. Dersom noen av disse har fast sete i arbeidsutvalget, innkalles andre nestleder eller en annen representant som KrF Kvinner/KrFU/stortingsgruppen utpeker.

Arbeidsutvalget tar avgjørelser i de saker sentralstyret har pålagt det å ta avgjørelse i. Det kan videre avgjøre saker som krever en så rask behandling at sentralstyret vanskelig kan bli innkalt. Slike avgjørelser skal straks meldes til de øvrige medlemmene av sentralstyret.

Det føres protokoll over de vedtak som arbeidsutvalget gjør. Protokollen skal godkjennes av sentralstyret.

§ 8 LOVER FOR FYLKESLAGENE

Sentralstyret utarbeider normallover for fylkeslagene. Fylkeslagene vedtar selv sine lover og eventuelle lovendringer. Disse lovene er ikke gyldige før de er godkjent av sentralstyret. §§ 1, 2, 8, 10 og 11 i lover for Kristelig Folkeparti skal gjelde for alle fylkeslag, og disse bestemmelser kan ikke fravikes. Det skal videre fremgå av fylkeslagenes lover at KrFs lokallag og KrF Kvinner/styret og KrFUs fylkesstyre er høringsinstans for fylkeslagenes nominasjonskomiteer.

§ 9 LOVER FOR LOKALLAGENE

Sentralstyret utarbeider normallover for lokallagene. Lokallagene vedtar selv sine lover og eventuelle lovendringer. Disse lovene er ikke gyldige før de er godkjent av fylkesstyret. §§ 1, 2, 9 – 11 i lover for Kristelig Folkeparti skal under enhver omstendighet gjelde for alle lokallag, og disse bestemmelser kan ikke fravikes.

§ 10 MEDLEMSKAP

§ 10-1 Tegning av medlemskap

Partiet er åpent for medlemskap for alle, som:

- er enig i partiets formål og grunnsyn
- er fylt 13 år
- ikke er medlem av andre partier eller deres ungdomsorganisasjoner

Dersom medlemmer ønsker det, kan de være organisert gjennom KrFU. Disse medlemmene betaler bare én kontingent og har de samme rettigheter og plikter som andre KrF-medlemmer.

§ 10-2 Medlemskapets gyldighet

Medlemskapet er gyldig når medlemskontingent er betalt og gyldig inntil vedkommende melder seg ut.

Dersom et medlem ikke har betalt kontingent, eller svart på henvendelser om dette innen utgangen av året, vil dette betraktes som passiv utmelding og medlemskapet vil ikke bli fornyet inn i nytt år. Dette gjelder ikke for nyinnmeldte som er innmeldt etter hovedforfall.

Dersom et medlem melder seg ut og ber om å få medlemsinformasjon slettet umiddelbart, skal dette imøtekommes.

§ 10-3 Medlemsrettigheter

Fulle rettigheter som medlem har den som har betalt medlemskontingent. Til tillitsverv i partiet kan bare velges medlemmer.

For å kunne få tale- og forslagsrett, avgi stemme og være valgbar på årsmøter og andre møter som har myndighet til å velge utsendinger, må forfalt kontingent være betalt. En må i tillegg ha vært medlem i en måned for å kunne avgi stemme.

For å kunne få tale- og forslagsrett og avgi stemme på partiets nominasjonsmøter, må forfalt kontingent være betalt. En må i tillegg fylle 18 år i valgåret, og ha vært medlem i **tre** måneder.

Ved alle avstemminger kan 3 eller flere stemmeberettigede kreve skriftlig avstemming.

§ 10-4 Medlemskapets organisering

Et medlem er normalt medlem av lokallaget i den kommune/bydel vedkommende bor.

Dersom det ikke er lokallag på medlemmets hjemsted, kan medlemmet organiseres direkte under fylkeslaget. I spesielle situasjoner kan medlemmet søke om å få organisere sitt medlemskap direkte under landspartiet. KrFUs medlemmer skal alltid stå som medlem i sideorganisasjonens lokal- eller fylkeslag i samme fylke som KrF-medlemskapet er registrert.

Studenter kan organisere sitt medlemsskap i hjemkommunen hvor de er folkeregistrert, eller på studiestedet. Partiet forholder seg til den adressen de oppgir. Studenter som har gyldig medlemsskap utenom hjemstedskommunen kan ikke nomineres eller velges som utsendinger til nominasjonsmøtet, (Jfr valgloven § 21) og de har i lokallagssammenheng ikke stemmerett i nominasjonsspørsmål. Medlemmet kan likevel nomineres til plass på valglisten i folkeregistrert kommune/fylke.

Svalbard KrF organiseres som eget lokallag direkte under landspartiet.

§ 10-5 Eksklusjon

Eksklusjon fra partiet besluttet av sentralstyret med 2/3 flertall. Et medlem kan ekskluderes av KrF dersom han eller hun:

1. er medlem av et annet politisk parti.
2. er tillitsvalgt, folkevalgt eller arbeider politisk for et annet politisk parti.
3. har framsatt hatefulle ytringer eller trusler.
4. er dømt for seksuelle overgrep eller annen grov kriminalitet.

Både partiets sentrale organer og lokal- og fylkeslag har rett til å foreslå medlemmer i sitt lag ekskludert. Nærmere prosedyre om eksklusjon vedtas av landsstyret.

§ 10-6 Medlemskontingent

Landsstyret for KrF fatter vedtak om medlemskontingent i KrF og landsstyret for KrFU fatter vedtak om medlemskontingent i KrFU. Landsstyret har fullmakt til å gi nærmere bestemmelser for kontingentsatser, registrering av partimedlemskap med videre. Lovendringer som angår KrFU trer i kraft når det foreligger tilslutning vedrørende kontingentsats fra deres organer.

Kontingent kreves inn av KrF sentralt. Kontingenten fordeles deretter mellom lokallag, fylkeslag, og KrF sentralt, etter en fordelingsnøkkel vedtatt av landsstyret.

Landskontoret belaster hvert lokallag for kostnadene ved produksjon og utsendelse av kontingentkrav.

KrFU krever selv inn sin medlemskontingent og fordeler disse midlene gjennom egen organisasjon.

§ 10-7 Æresmedlemmer

Æresmedlemmer kan utnevnes av landspartiet ved sentralstyret, av fylkeslagene ved fylkesstyrene og av lokallagene ved lokallagsstyrene. Det generelle kriteriet for utnevning av æresmedlemmer er; den personen det gjelder skal ha gjort en ekstraordinær innsats for partiet på gjeldende nivå. Se Håndbok for tillitsvalgte, kapittel 10.3.

Æresmedlemmet betaler selv ikke kontingent til KrF. Kontingenten for disse dekkes av det organ som har utnevnt æresmedlemmet.

§ 11 KJØNNSKVOTERING VED VALG MED MER

I politiske og organisasjonsmessige verv skal det sikres mest mulig lik representasjon av kvinner og menn.

Stemmetillegg og alle valg/oppnevninger til partiets politiske og organisasjonsmessige organer med flere enn tre medlemmer skal, så langt det er praktisk mulig, gjennomføres slik at resultatet gir minst 40% representasjon av hvert kjønn.

§ 12 LOVENDRING

Disse lovene kan endres på et landsmøte når minst 2/3 av landsmøtets medlemmer stemmer for det. Forslag til lovendringer som er kommet sentralstyret i hende minst 2 måneder før landsmøtet, har krav på behandling. Landsstyret skal før landsmøtet gi innstilling på de forslag til lovendringer som er kommet til behandling på landsmøtet.